

2016/35

ONTVANGEN 04 JULI 2016

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
College van Bestuur
T.a.v. de heer F.H.J. Stöteler
Postbus 5375
6802 EJ ARNHEM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[Redacted contact information]

Datum **01 JULI 2016**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo Ad-programma Online Marketing en
Sales

Onze referentie
1015343

Uw brief van
17 mei 2016

Uw referentie
UITCVB16/19325

Bijlagen
1

Geachte heer Stöteler,

Met de brief van 17 mei 2016, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 19 mei 2016, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate degree-programma Online Marketing en Sales als bekostigd dual en deeltijdprogramma in Arnhem te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 juni 2016, kenmerk 2016/35, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Associate degree-programma Online Marketing en Sales als bekostigd dual en deeltijdprogramma in Arnhem te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluit is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van artikel 6 van de Beleidsregel.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen.

Onze referentie
1015343

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnee

CDHO

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum 13 juni 2016
Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
inzake de aanvraag van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen voor een hbo Ad
Online Marketing en Sales te Arnhem.

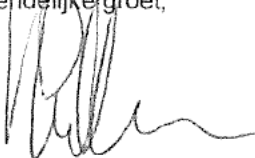
onderwerp
advies nieuwe opleiding
hbo Ad
Online Marketing en Sales
Hogeschool van Arnhem en
Nijmegen (HAN)
te Arnhem

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2016/35

bijlagen
advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies

Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 20 mei 2016 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om Online Marketing en Sales als bekostigd deeltijd en duaal Ad programma te verzorgen te Arnhem. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
13 juni 2016

onderwerp
nieuw Hbo Ad programma
Hogeschool van Arnhem en
Online Marketing en Sales
deeltijd en duaal
Arnhem

ons kenmerk
2016/35

bijlage
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen om de Ad Online Marketing en Sales als bekostigd duaal en deeltijdprogramma in Arnhem te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Binnen het Croho domein Economie wordt dit deeltijds en duaal Ad programma van 120 studiepunten aangevraagd. Het programma is bedoeld voor werkenden. Een relevante betaalde of onbetaalde baan of leerwerkplek voor minimaal 20 uur per week is vereist. Het programma is gericht op Sales en Online Marketing. Het programma is primair gericht op werkenden in commerciële functies op MBO4-niveau, met name in de sectoren groothandel, financiële en zakelijke dienstverlening, detailhandel en industrie. Het programma is bedoeld voor hen die door willen groeien naar een hoger niveau. Aanvrager geeft aan dat het programma opleidt voor generieke commerciële functies die in vele sectoren en organisaties aanwezig zijn, maar waarvoor vanwege verschillende technische en maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de markt nu andere competenties noodzakelijk zijn.

Aanvrager doet een beroep op de criteria a, b en c van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c van de Beleidsregel.

pagina 2 van 6 *Beoordeling criterium a Beleidsregel*

De Ad's Assistent Marketeer (HU), Commerciële Economie (Stenden), Marketing Management (Avans, Business Hogeschool Notenboom), Marketingcommunicatie (Hogeschool Schoevers), Sales (LOI) en Marketing (LOI) zijn volgens aanvrager verwant aan haar programma. Aanvrager is echter van mening dat haar programma in belangrijke mate verschilt van dit bestaande aanbod. Aanvrager betoogt dat alleen binnen de Ad Marketing Management online marketing als vak is opgenomen, terwijl online marketing een substantieel deel uitmaakt van het curriculum van de aanvraag. Tevens betoogt zij dat specialisatie op het gebied van Sales momenteel alleen door de LOI wordt ingevuld.

De commissie is van mening dat de door aanvrager genoemde programma's verwant zijn aan de aanvraag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de Ad Commerciële Economie van Stenden alleen als voltijdprogramma wordt aangeboden en de Ad Assistent Marketeer van Avans in augustus 2016 wordt beëindigd. De commissie vindt tevens de volgende Ad's verwant aan de aanvraag:

- Retail Management (LOI en Stichting Deeltijd Opleidingen);
- Commercieel Management (Hogeschool Zuyd);
- Crossmediale communicatie (INHolland, Hogeschool Rotterdam);
- SBRM (Fontys, Saxion, Avans, Stenden);
- Commerciële Economie (Fontys; besluit OCW 21 oktober 2015; nog niet in Croho opgenomen);
- Sales & Accountmanagement (Hogeschool Rotterdam; besluit OCW 3 februari 2016; nog niet in Croho opgenomen).

De Ad Crossmediale communicatie van INHolland wordt in augustus 2016 beëindigd. De commissie is van mening dat aanvrager opleidt voor dezelfde generieke functies waarvoor ook bovengenoemde Ad's opleiden. In deze programma's wordt ook aandacht besteed aan Sales (in- en verkoop), marketingtrends en e-marketing. Andere overeenkomsten zijn de aandacht voor marketingonderzoek en dienstenmarketing. De focus op online marketing is in de aanvraag groter dan in de verwante programma's. Echter, er kan niet gezegd worden dat het hierbij gaat om een geheel nieuw en ander programma. De kern is marketing(onderzoek) en sales. Aangezien het programma al bestaat, is de noodzaak in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager doet een beroep op een arbeidsmarktbehoefte.

Het programma heeft betrekking op een deeltijdse en duale variant. Het gaat om opscholing van werkenden in commerciële functies op MBO-4 niveau. De commissie heeft onderzocht in hoeverre aanvrager heeft aangetoond dat deze studenten op een hoger niveau een betere aansluiting vinden op de arbeidsmarkt.

Voor de periode 2015-2020 is in de sector economie het toekomstig arbeidsmarktperspectief voor afgestudeerde schoolverlaters mbo 4 matig (ROA, *de arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2020*, p. 71, hierna: ROA tot 2020). Het perspectief voor afgestudeerde schoolverlaters hbo economie voor deze periode is eveneens matig (Idem, p. 71). Voor commerciële beroepen constateert het ROA dat er geen knelpunten te verwachten zijn (Ibidem, p 73).

Uit het ECABO onderzoek *Kerngegevens arbeidsmarkt en onderwijs – kwalificatierichting commerciële beroepen* (april 2014) blijkt dat het perspectief voor afgestudeerde marketingmedewerkers op mbo niveau tot 2018 matig is (ECABO,

pagina 3 van 6 p.26). De werkgelegenheid in de Commerciële beroepen op mbo niveau zal volgens ECABO in de periode 2014-2018 licht dalen (-0,5%). Veel leerlingen met een commerciële mbo-opleiding kiezen ervoor om door te studeren in plaats van de arbeidsmarkt te betreden (ECABO, p. 43).

Het UWV schetst in haar *landelijke arbeidsmarktprognose 2016* (29 januari 2016) de verwachting m.b.t. de sectoren waar aanvrager zich op richt. De sector specialistische zakelijke dienstverlening (o.m. reclamebureaus) vertoont met het aantrekken van de economie meer vraag (p. 15). De werkgelegenheid binnen de sector industrie en de sector financiële dienstverlening neemt als geheel structureel af (p. 17). Binnen de sector Groothandel wordt een groei van 3% verwacht (p. 12). Door veranderende behoeften (luxere speciaalzaken, goedkopere winkelketens) en meer aankopen via webwinkels blijft het banenverlies binnen de perken. Binnen dit segment vindt een verschuiving plaats, hetgeen consequenties heeft voor het zittend personeel. Zo blijkt uit de *sectorbeschrijvingen van het UWV* uit 2013 dat middenkaderfuncties in de detailhandel verdwijnen. Het middenkader schuift op naar boven. Uit de sectorbeschrijving detailhandel blijkt dat op- en bijscholing wenselijk is om medewerkers in de sector te behouden. Voor de sector groothandel zijn medewerkers met commercieel technisch talent en een groot inlevingsvermogen in de klant gewenst. Scholing en leerwerktrajecten worden door het UWV ook voor de sector groothandel van belang geacht.

Aanvrager heeft 7 werkveldinterviews gehouden. Een aantal werkgevers constateert dat mbo'ers vaak belangrijke analytische en online vaardigheden missen en dat dit deeltijdprogramma interessant is voor zowel de huidige werkenden en voor werkgevers. Deze interviews geven een voorzichtige indicatie, maar zijn verre van representatief voor de gehele sector. Dat betekent dat de uitkomsten van dit interview met de nodige voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

Uit het ECABO onderzoek *de Behoeftte aan Ad opleidingen in het ECABO domein* (juni 2013) komt naar voren dat 49% van de geraadpleegde bedrijven in Nederland (1.016 bedrijven) van mening is dat er behoefte is aan een Ad opleiding voor zittend personeel voor commerciële beroepen. Voor de regio Oost specifiek is dit percentage gelijk. 116 bedrijven hebben aangegeven dat in deze regio specifiek behoefte is aan een Ad voor zittend personeel.

Aanvrager heeft door *Randstad Consultancy* in november 2015 onderzoek laten uitvoeren naar (primair) de regionale arbeidsmarkt. Het onderzoek duidt het beroep 1) commercieel adviseur en 2) het beroep online marketeer.

Ad 1) Ten aanzien van commercieel adviseurs concludeert Randstad dat er komende jaren geen specifieke grote vraag of overschotten te verwachten zijn (p. 23).

Ad 2) Ten aanzien van online marketeers constateert aanvrager dat sprake is van een kwalitatieve mismatch. Dat betekent dat het opleidingsniveau van de bestaande werknemers achterblijft bij het gevraagde opleidingsniveau (blijkend uit analyses van vacatureteksten).

Alles overwegend constateert de commissie dat de landelijke arbeidsmarktperspectieven matig zijn. Van belang is echter dat deze studenten geen extra druk op de arbeidsmarkt genereren aangezien zij niet concurreren met schoolverlaters. De studenten moeten over een relevante aanstelling van minimaal 20 uur beschikken om het Ad programma te mogen volgen. Aanvrager heeft de behoefte aan opscholing aan de hand van diverse bronnen aannemelijk gemaakt. De commissie is van mening dat de aansluiting op een arbeidsmarktbehoefte in

pagina 4 van 6 voldoende mate aannemelijk is gemaakt. Het voornemen voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft geen beroep gedaan op een zwaartepunt. De commissie heeft dit onderdeel dan ook niet kunnen betrekking in haar beoordeling.

Vanaf 20 mei 2016 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de HAN om de Hbo Ad Online Marketing en Sales in Arnhem aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De commissie heeft geen zienswijzen ontvangen.

Hieronder is de instroom binnen de verwante Ad programma's weergegeven. Tabel 1 bevat de instroom van de afgelopen jaren voor zowel de deeltijdse, duale als voltijd varianten. Tabel 2 toont een specificatie van de instroom in alleen de deeltijdse en duale varianten in het jaar 2014-2015.

Tabel 1: Instroom verwante programma's VT, DT,DU

Onderwijsinstelling	opleiding	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Avans Hogeschool	Ad SBRM	72	103	51	74
Fontys Hogescholen	Ad SBRM	61	58	76	62
Saxion Hogeschool	Ad SBRM	78	81	101	17
Stenden Hogeschool	Ad SBRM	155	147	145	122
Avans Hogeschool	Ad Marketing Management	21	22	39	35
Hogeschool Zuyd	Ad Commercieel Management	21	40	43	38
Hogeschool Utrecht*	Assistent Marketeer	34	35	1	0
Hogeschool INHolland*	Crossmediale communicatie	56	69	125	120
Hogeschool Rotterdam	Crossmediale communicatie				32
Totaal aantal eerstejaars studenten		498	555	581	500

Bron: Croho/Criho

*einde opleiding augustus 2016

Tabel 2: Instroom in de verwante lopende Ad's, Duaal en Deeltijd

onderwijsinstelling	gemeentenaam	opleiding	vorm	instroom
Stenden Hogeschool	LEEUWARDEN	Ad SBRM	Duaal	85
Stenden Hogeschool	LEEUWARDEN	Ad SBRM	Duaal	85
Saxion Hogeschool	ENSCHEDÉ	Ad SBRM	Deeltijd	1
Saxion Hogeschool	DEVENTER	Ad SBRM	Deeltijd	2
Avans Hogeschool	'S-HERTOGENBOSCH	Ad SBRM	Deeltijd	17
Avans Hogeschool	'S-HERTOGENBOSCH	Ad SBRM	Duaal	57
Avans Hogeschool	BREDA	Ad Marketing Management	Deeltijd	35
Hogeschool Zuyd	SITTARD-GELEEN	Ad Commercieel Management	Duaal	10

Bron: bron HO

TOTAAL 292

Tabel 1 laat zien dat de landelijke instroom de afgelopen jaren om en nabij de 500 fluctueerde. Daarbij dient opgemerkt te worden dat Ad's zijn beëindigd en dat er Ad's bij zijn gekomen en nog zullen komen (o.a. de Ad Commerciële Economie van Fontys en de Ad Sales & Accountmanagement van de HR).

pagina 5 van 6 Van de instroom in de duale en deeltijdse varianten is geen historisch overzicht beschikbaar. Wel blijkt uit tabel 2 dat op een tweetal Ad's in Enschede en Deventer na de instroom in de andere verwante Ad's voldoende substantieel is. De commissie merkt ten aanzien van de regionale spreiding op dat Hogeschool Schoevers in Arnhem reeds een Ad Marketingcommunicatie verzorgt.

Aangezien aan de commissie geen instroomgegevens van het niet bekostigde aanbod ter beschikking zijn gesteld kan de commissie deze opleidingen niet bij haar beoordeling betrekken.

Randstad Consultancy heeft het instroompotentieel berekend. Zij komt daarbij tot een verwachting van 105 studenten per jaar. Aanvrager verwacht op basis van dit instroompotentieel ten minste 11 eerstejaars studenten. Tevens geeft 36% van de huidige studenten van de bachelor aan dat zij zich graag voor de Ad in zou willen schrijven. De commissie is van mening dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat er voldoende interesse van studenten.

De landelijke instroom van circa 500 studenten zal door toelating van dit Ad programma toenemen met circa 11 studenten. Onder criterium b heeft de commissie vastgesteld dat de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden Online Marketing en Sales beperkt is, maar dat dit programma aantoonbaar in een opscholingsbehoefte voorziet. Vanwege het feit dat de studenten dienen te beschikken over een relevante baan van tenminste 20 uur per week genereren zij geen extra druk op de arbeidsmarkt. De commissie concludeert dat er, vanwege dit baanvereiste, ruimte binnen het landelijk aanbod bestaat voor dit Ad programma.

De inbedding binnen de regionale kennisinfrastructuur is verzekerd. De Ad sluit aan bij het curriculum van de hbo bachelor Commerciële Economie (deeltijd en duaal). Aanvrager draagt zorg voor een adequate koppeling met het bedrijfsleven in de vorm van bijvoorbeeld praktijkopdrachten- en vaardigheden en praktische inbreng van werkervaring in colleges.

Alles overwegende is de commissie van mening dat de aanvraag voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 6 van 6 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.